

Кинески председник Ху Ђинтао почео је четвородневну званичну посету Сједињеним Државама приватном вечером са својим домаћином Бараком Обамом.

Посета, коју неки описују као најважнију у неколико деценија, долази у тренутку када су односи две суперсиле осетљиви због неслагања око курса кинеске валуте, начина да се попусти затегнутост на Корејском полуострву и због традиционалних разлика када су у питању људска права и Тибет.

Распиривање страха од Кине

Популистичка страховања од наводне кинеске опасности обилато су искоришћена током парцијалних избора за амерички Конгрес, прошлог новембра.

Кад је економска ситуација лоша, добра је стратегија упирати прстом у великог, застрашујућег и слабо схваћеног ривала.

Амерички министар финансија Тим Гајтнер сматра да је то погрешно:

"У тренуцима економске кризе имамо тенденцију да посматрамо успон других као претњу. Међутим, економски односи између Сједињених Држава и Кине од огромне су користи обема земљама."

Позитивни примери сарадње

Има места у Америци у којима се нуди другачија слика "кинеске везе" од оне коју неки политичари панично пропагирају.

Пример је корпорација за производњу ауто приколица Вангард са седиштем у савезној америчкој држави Индијани.

Када је кинески Вангард купио фабрику, пре осам година, била је на ивици пропасти, а сада је једна од водећих произвођача ауто приколица у земљи.

Џанин Спаркс је поносни шеф персоналног одељења:

Године 2003. имали смо петнаест запослених, а од доласка Кинеза тај број се попео на више од четири стотине. Спровели смо аутоматизацију. Наше партнерство одлично функционише и захваљујући њему сада смо међу првим произвођачима ауто приколица у Америци."

Кад председник Ху посети Чикаго касније ове седмице, нагласак ће бити на кинеским инвестицијама у америчку привреду. Та тема је Американцима много привлачнија од сурове стварности да Кина у својим рукама држи око 25% америчких дугова.

Људска права у другом плану

Пре Чикага, званичници обеју страна ће се у Вашингтону потрудити да ништа не ремети ову значајну државну посету. То се односи и на протибетанске демонстранте испред Беле куће. Испред улаза су постављени велики панои који ће спречити кинеског госта да види ко диже толику буку.

Бела кућа каже да ће тражити да две стране разговарају и о људским правима, али се амерички државни секретар Хилари Клинтон, приликом говора уочи посете, потрудила да не звучи сувише опорно:

"Знам да многи у Кини, не само у влади већ и међу становништвом, одбацују наше инсистирање на поштовању људских права као повреду кинеског суверенитета. Међутим, као један од оснивача Уједињених нација, Кина се обавезала да ће поштовати људска права свих својих грађана."

Не треба очекивати оштрије речи од тога.

Разговори на ову тему увек се воде иза затворених врата, а то ће готово сигурно бити случај и када се поведе разговор о Северној Кореји, војној затегнутости у јужнокинеском мору или увреженом америчком веровању да Кина манипулише својом валутом, јуаном, како би одржала висок ниво извоза.

Професор Ли Чен са Брукинџ институту у Вашингтону каже да две земље дугују свету да се уздигну изнад својих разлика.

"Односи Кине и Сједињених Држава постали су најважнији билатерални односи 21. века у мање-више свим областима: неширењу нуклеарног оружја, економском опоравку, климатским променама и регионалној и сајбер безбедности. У свим тим областима, њихови односи нису само од билатералног већ и од глобалног значаја", истиче саговорник ББЦ-ја.

С обзиром да у њима живи четвртина становништва света и да на њих отпада 30% глобалне економије, значај америчко-кинеских односа се не може потценити.

Две земље су економски међузависне и најважније је, каже професор Ли, да оне не подлегну искушењу да једна другу виде као непријатеља.

(ВВС)